O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti
_________ O.SH.Bazarov
"___" ________ 2024 yil

Ro'yhatga olindi № 05/03/029
"27" iyun ________ 2024 yil

BIZNESGA KIRISH

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohasi: 410 000 -Biznes va boshqaruv

Ta'lim yo'nalishi: 60410800 – Menejment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Qarshi 2024-yil

Fan/modul kodi	O‘quv yili	Semestr	Kreditlar	
BK 1105	2024-2025	5	5	
Fan/modul turi	Ta’lim tili		Haftadagi dars soatlari	
Tanlov	O‘zbek/ rus		4	
1. Fanning nomi		Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Biznesga kirish		60	90	150

2.

I. Fanni o‘qitishdan maqsad – Fanni o'qitishdan maqsad kelgusida yuqori malakali iqtisodchi-mutaxassislar bo‘lib yetishadigan talabalarda boshqaruv asoslarini makro va mikroiqtisodiy darajada o‘rgatish asosida ularning yetuk va yuqori malakali mutaxassis boiishlarini hamda olingan bilimlari asosida o'qish va ilmiy izlanishlarini davom ettirishlarini ta'minlash, yo‘nalish profiliga mos bilim, ko‘nikma va malaka shakllantirishdir.

Fanning vazifasi – Nazariy bilimlar, amaliy ko’nikmalalar, iqtisodiy xodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv xamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish
vazifalarini bajaradi.

II. Fan bo’yicha talabalarning bilim, ko’nikma va malakalariga quyidagi talablar qo‘yiladi. Talaba, fanni chuqur o‘rganishi boshqaruv tizimida boshqarishning usul va uslublarini o‘rganish va takomillashtirish, menejmentning rivojlanish tarixi va hozirgi holati, menejment texnologiyalarini qo‘llash, tashkilotlar va ularni boshqarishni, zamonaviy menejerga qo‘yiladigan talablar, mehnat jamoalarini samarali boshqarish, boshqaruv mehnatini tashkil qilish yuzasidan tasawur va bilim shakllantirilishi, ko‘nikmalar orttirilishini ta'minlashdan iborat.

Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1- mavzu. “Biznesga kirish” fanining predmeti va vazifalari

Biznes jarayonlarining mohiyati, tashkil etilishi, biznes rejalar tuzish kompetentliligini oshirish. Tadbirkorlik faoliyati turlari.

2- mavzu.Biznes va tadbirkorlik, ularning mohiyati va mazmuni.

Bo’lajak menejerlarda tadbirkorlik va biznes tushunchalari o’rtasidagi farqni ajratib olish va ular xuxusida ma’lumotlarga ega bo’lish.

3- mavzu. Bozor iqtisopdiyoti va biznes

Bozor iqtisodiyoti – tovar-pul munosabatlariga asoslangan va ularga xos iqtisodiy qonunlar asosida boshqariladigan iqtisodiyot turidir. Bozor iqtisodiyoti –erkin iqtisodiyotdir. Bunda mulk egalarining to’la mustaqilligi tushuniladi. Bozor iqtisodiyoti sharoitida o’zaro munosabatlar manfaatlarni ko’zlagan holda o’rnatiladi

4-Mavzu. Biznesda narx siyosati

Biznes faoliyatini samarali tashkil etishda marketing muhitini tahlil qilgan holda narx siyosatini samarali tashkil etish orqali bozozr munosabatlarida o’z o’rnini toppish.

5-mavzu. Biznesda tarmoq marketinggi.

Tarmoq marketing to’g’risida umumiy tushunchalar ularning turlari va bozor iqtisodiyotidagi o’rni.

6-mavzu. Biznes jarayonlarini tashkil etishda kadrlar siyosati.

Kadrlar boshqaruvi jarayonini tashkil etishda menejmentni samarali tashkil etish.

7-mavzu. Biznes jarayonlarini tashkil etishda axborot va kommunikatsiya.

Biznesda axborot va kommunikatsiyaning roli va o’rni. Axborot turlari va kommunikatsiyani samarali tashkil etish.

8-mavzu. Biznes rejaning mohiyati, maqsadi va vazifalari

Erkin bozor munosabatlari sharoitida tadbirkorlik faoliyati biznes rejaga asoslanadi.

Biznes reja – korxona faoliyatining texnik iqtisodiy asoslash, rejani

tuzish jarayoni, uni tuzishgacha olib boriladigan tahlil, shaxsiy biznesni aniq faoliyatda tasavvur etish imkoniyatini beradi.

Biznes reja – yangi faoliyat turlarini o'zlashtirish, biznesni yangi shakllarini yaratish hamda korxonani qisqa muddatlarda rivojlantirish rejasi hisoblanadi

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashgulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. "Biznesga kirish" fanining predmeti va vazifalari.
2. Biznes va tadbirkorlik, ularning mohiyati va mazmuni.
3. Bozor iqtisodiyoti va biznes.
4. Biznesda narx siyosati
5. Biznesda tarmoq marketinggi.
6. Biznes jarayonlarini tashkil etishda kadrlar siyosati.
7. Biznes jarayonlarini tashkil etishda axborot va kommunikatsiya.
8. Biznes rejaning mohiyati, maqsadi va vazifalari

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari.
2. Xorijiy mamlakatlarda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlanishi.
3. Aholining bandlik muammosini hal etishda tadbirkorlikning tutgan o'rni.
4. Tovar ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish boyicha tadbirkorlikni rivojlantirish masalalari Savdo-xarid va savdo-vositachilik kichik biznes va xususiy tadbirkorligini rivojlantirish yunalishlari
5. Xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish muammolari
6. Kichik biznes taktikasi va strategiyasi
7. Kichik biznes obyektlari, subyektlari va shakllari
8. Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash
9. Kichik biznes va tadbirkorlik faoliyatini rejalashtirishni takomillashtirish
10. Kichik biznes korxonalarini boshqarishni o'ziga xos xususiyatlari
11. Kichik biznes korxonalarining bankrotliligi va ularni davlat tomonidan moliyaviy qo'llab-quvvatlash
12. Kichik biznes va tadbirkorlik subyektlarida maxsulot tannarxining kamaytirish yullari
13. Kichik korxonalar va tadbirkorlik subyektlari maxsulotiga baxo belgilash bosqichlari va usullari.
14. Kichik biznes va tadbirkorlik subyektlari faoliyatida tavakkalchilikni kamaytirish yullari
15. Kichik biznes va tadbirkorlik subyektlari faoliyati samaradorligini

	oshirish yullariMustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimoq qilish tavsiya etiladi.
3.	**V. Ta’lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari** **Talaba bilishi kerak:** • biznes tushunchasi va asoslari, iqtisodiy rivojlanish omillari, iqtisodiy rivojlanish nazariyalari haqida ***tasavvurga ega bo‘lishi;*** **(bilim)** • biznes, iqtisodiy rivojlanish qonunlari, asosiy tushunchalar, iqtisodiy jarayonlarning xususiyatlarini ***bilishi va ulardan foydalana olishi;*** **(ko‘nikma)** • talaba biznes jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo‘llash, iqtisodiy rivojlanish muammolari bo‘yicha yechimlar qabul qilish ***ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak.*** **(malaka)**
4.	**VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:** • ma’ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo‘lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha yozma ishni topshirish.
6.	ASOSIY ADABIYOTLAR 1. Anatomy of a business plan 8th edition // Linda Pinson/ 2014. 2. The book business planning, fifth edition / /Hurdle/ 2014/ USA. 3. Successful business plan: secrets and strategies // Rhonda Abrams/2014/ USA/ New York. 4. Yo’ldoshev N.Q., Yusupov S.Sh., Zohidov G’. Menejment asoslari va biznes reja. Darslik.Toshkent, “O’zbekiston faylasuflari milliy jamiyati” nashriyoti, 2018y. **Qo’shimcha adabiyotlar** 1. O’zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. -T.: O’zbekiston, 2017.- 46 b. 2. O’zbekiston Respublikasining 2019 yil 9 dekabrdagi "2020 yil uchun O’zbekiston Respublikasining Davlat budjeti to’g’risida"gi URK-589-son qonuni 3. O’zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 30 dekabrdagi O’zbekiston Respublikasining "2020 yil uchun O’zbekiston Respublikasining davlat budjeti tug’risida"gi qonuni ijrosini ta’minlash chora-tadbirlari to’g’risida SH-4555-son qarori 4. O’zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlis qonunchilik palatasi birinchi yig’ilishidagi nutqi. // Xalq so’zi gazetasi. 2020 yil 21 yanvar, № 15 (7517) 5. O’zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlis Senatining birinchi majlisidagi nutqi. // Xalq, so’zi gazetasi. 2020 yil 22 yanvar, № 16 (7518) **Axborot manbaalari** www.gov.uz — O‘zbekiston Respublikasi hukumat portali. www.lex.uz - O‘zbekiston Respublikasi Qonun xujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi.
7.	**Qarshi muhandislik-iqtisodiyot institute tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.**
8.	**Fan/modul uchun ma’sular:** Norqobilova F.A. – Qarshi muhandislik iqtisodiyot instituti “Biznes va innovatsion menejment” kafedrasi mudiri, i.f.f.d PhD. Raximova D.O. - Qarshi muhandislik iqtisodiyot instituti “Biznes va innovatsion menejment” dotsenti
9.	**Taqrizchilar:** 1. Fayziyeva Sh.- Qarshi muhandislik iqtisodiyot instituti “Innovatsion iqtisodiyot” kafedrasi professori. **2.** Shomurodov Sh.Sh . – Axborot texnologiyalari va menejment universiteti “Iqtisodiyot” kafedrasi dotsenti.